

Väljaandja:	Kultuuriminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	05.07.2003
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.04.2019
Avaldamismärge:	RTL 2003, 78, 1142

Muinsuskaitstes osalevate usaldusmeeste õigused ja kohustused

Vastu võetud 19.06.2003 nr 6

Määrus kehtestatakse «[Muinsuskaitseaduse](#)» (RT I 2002, 27, 153; 47, 297; 53, 336; 63, 387) § 10 alusel.

§1. Üldsätted

- (1) Muinsuskaitstes osalev usaldusmees (edaspidi *usaldusmees*) on isik, kes omaalgatuse korras vabatahtlikult ning tasu saamata osutab kaasabi muinsuskaitset korraldavatele organitele kultuurimälestiste (edaspidi *mälestis*) ning kultuuriväärtusega leiu kaitse, kasutamise, väljaselgitamise ja tutvustamise korraldamisel ning muinsuskaitset reguleerivate õigusaktide täitmisel.
- (2) Usaldusmees lähtub oma tegevuses muinsuskaitset reguleerivatest õigusaktidest ning käesolevast määrusest.
- (3) Usaldusmehe tegevust juhib ja koordineerib Muinsuskaitseamet, nende tegevust maakondades suunab ja juhendab vastava maakonna muinsuskaitse vaneminspektor.

§2. Usaldusmehele esitatavad nõuded

- (1) Usaldusmehena võib tegutseda isik:
 - 1) kes on vähemalt 18 aastat vana;
 - 2) kes on vähemalt keskkharidusega;
 - 3) kes on kriminaalkorras karistamata;
 - 4) kellel on usaldusmehe tegevuseks vajalikud võimed ja isikuomadused ning on avaldanud sellekohast soovi;
 - 5) kes on kandnud usaldusmeeste nimekirja.
- (2) Muinsuskaitseameti peadirektori nõusolekul võib usaldusmehena tegutseda isik, kes ei vasta käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud nõuetele.

§3. Usaldusmehe valimine

- (1) Usaldusmehena tegutseda sooviv isik esitab Muinsuskaitseametile järgmised dokumendid:
 - 1) avaldus;
 - 2) passi koopia;
 - 3) haridust tõendava dokumendi koopia.
- (2) Avaldus esitatakse vabas vormis, milles on lisaks isikuandmetele ära näidatud tegevuspiirkond või kitsam tegevusvaldkond muinsuskaitstes ning varasem muinsuskaitsealine tegevus. Vajaduse korral võib Muinsuskaitseamet avalduse esitajalt nõuda lisaandmete või -dokumentide esitamist.
- (3) Esitatud avalduse vaatab Muinsuskaitseamet läbi ning teeb teatavaks otsuse avalduse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta kirjalikult ühe kuu jooksul alates avalduse esitamise päevast.

§4. Usaldusmeeste nimekiri

- (1) Avalduse rahuldamise korral kannab Muinsuskaitseamet isiku usaldusmeeste nimekirja ning väljastab isikule usaldusmehe tõendi.
- (2) Usaldusmeeste nimekiri sisaldab usaldusmehe kohta järgmisi andmeid:
 - 1) ees- ja perekonnanimi;
 - 2) tegevuspiirkond või tegevusvaldkond.

§5. Usaldusmehe õigused

Usaldusmehel on õigus:

- 1) juhtida mälestiste omanike või valdajate ning teiste isikute tähelepanu mälestiste kaitse eeskirjade täitmisele;
- 2) koostada ja esitada muinsuskaitset korraldavatele ametiisikutele esildisi mälestiste või nende kaitse eeskirjade rikkumise kohta;
- 3) teha Muinsuskaitseametile ja valla- või linnavalitsusele ettepanekuid mälestisi või kultuuriväärtusi ohustavate tööde ja muu tegevuse peatamiseks;
- 4) juhtida mälestistega seotud tööde teostajate tähelepanu tööde Muinsuskaitseametiga kooskõlastamise nõudele ning kohustuste mittetäitmisega kaasnevatele tagajärgedele;
- 5) juhtida tähelepanu «Muinsuskaitseadusega» sätestatud tegevusloa omamise vajadusele ning selle nõude mittetäitmisega kaasneva võivatele tagajärgedele;
- 6) pöörduda vajaduse korral abi saamiseks õiguskaitseorganite poole;
- 7) esitada Muinsuskaitse Nõukogule ja Muinsuskaitseametile ning valla- või linnavalitsusele ettepanekuid muinsuskaitsealase töö tõhustamiseks.

§6. Usaldusmehe kohustused

Usaldusmees on kohustatud:

- 1) tundma muinsuskaitset reguleerivaid õigusakte ja käesolevat määrust;
- 2) tundma oma tegevuspiirkonnas kaitstavaid mälestisi ning nende kaitsereežiimi;
- 3) koguma täiendavaid andmeid mälestiste ning kultuuriväärtusega leidude kohta;
- 4) selgitama välja uusi võimalike mälestiste tunnustega kinnis- ja vallasasju ning esitama ettepanekuid Muinsuskaitseametile mälestiseks tunnistamise vajaduse kindlakstegemiseks;
- 5) jälgima oma tegevuspiirkonnas mälestiste ning nende tähiste säilimist, seisundit ja hooldamist;
- 6) abistama muinsuskaitset korraldavaid ametiisikuid ning mälestiste omanikke või valdajaid mälestiste hooldustööde korraldamisel;
- 7) osalema muinsuskaitsealaste õigusrikkumiste ennetamises;
- 8) informeerima viivitamatult «Muinsuskaitseaduse» rikkumisest, mälestisi ohustavatest asjaoludest või tegevusest ning kultuuriväärtusega leiust Muinsuskaitseametit ja valla- või linnavalitsust;
- 9) tutvustama muinsuskaitsealast seadusandlust, mälestisi ja nende kaitse põhimõtteid mälestiste omanikele või valdajatele ning teistele huvitatud isikutele.

§7. Usaldusmeeste nimekirjast kustutamine

- (1) Usaldusmees, kes ei täida käesolevast määrusest või muinsuskaitsealastest õigusaktidest tulenevaid kohustusi või kes on vastutusele võetud muinsuskaitset reguleerivate või muude õigusaktide rikkumise eest, arvatakse välja usaldusmeeste nimekirjast ning tunnistatakse kehtetuks isikule väljastatud usaldusmehe tõend.
- (2) Isik, kes soovib oma tegevuse usaldusmehena lõpetada, esitab vabas vormis kirjaliku avalduse Muinsuskaitseametile ettepanekuga kustutada ta usaldusmeeste nimekirjast ning on kohustatud tagastama usaldusmehe tõendi.
- (3) Usaldusmehe nimekirjast kustutamise kohta saadab Muinsuskaitsemeti peadirektor isikule põhjendatud kirjaliku teate.

Minister Urmas PAET

Kantsler Siim SUKLES